

тѣхнитѣ владетели отначало заселили Никюпъ и околността. Мѣстоположението на тоя античенъ градъ на Траяна не е било случайно. То е трѣбвало да бжде близко и до планината, населявана отъ войствени и свободолюбиви мизийци, които като римски войници се биели като лѣвовѣ въ легионитѣ срещу дакиитѣ на Децибала. Положението на новата колония било превъзходно. На северъ лежалъ *Novae*, сегашниятъ Свищовъ, лагеръ на Италийски легионъ, къмъ югъ лесно е могло да се наблюдаватъ планинскитѣ проходи, а тукъ при брѣговетѣ на Янтра и Росица, въ срѣдата на тази малки долинка се събирали, както сега, пжтищата отъ най-далечнитѣ римски културни провинциални центровѣ *Novae*, *Oescus* при Гигенъ, *Melta* при Ловечъ, *Rhiliopolis*, *Hadrianopolis*, *Marcianopolis* при Девня. Така Градътъ на победата скоро се въздигналъ и станалъ голѣмъ центъръ за разпространението римската култура въ областта на Долна Мизия. Въздигането на *Nicopolis ad Istrum* (Никюпъ на Росица) естествено е способствалъ въ околността да се поселятъ редица поселища, които имали стратегическо и економическо значение. Едно отъ тия поселища, макаръ и малкъ е билъ и Раховецъ,

Любимо занятие тогава е било ловътъ.¹⁾ Стада добиткъ на римскитѣ вѣвозможи пасели наоколо.

Едно такова стадо на царскитѣ дворъ се изгубило изъ вековнитѣ гори на рѣката Янтра. Пастиритѣ го намѣрили на мѣстността „Трапезица“ подъ грамаднитѣ джбове. Радостни тѣ засвирили съ кавали. Тѣмъ пригласяла дълбоководната Янтра и волнитѣ горски птици. Тогавашния римски владетель, като излѣзналъ на ловъ по бърдото, което сега е надъ манастиря „Св. Преображение Господне“, стигналъ на Орловецъ (Картала) надвесилъ се и като видѣлъ очарователната гледка предъ себе си, решилъ да постои тукъ резиденцията си. По-късно тия мѣста наследили българскитѣ царе. Мѣстата, които ги омайвали и привличали съ своята природна хубостъ и прелестъ сж получали после имена „Трапезица“, „Царевецъ“ и други.

На първо време В. Търново не е било нищо повече отъ онова което е било всѣко едно обикновено такова тогавашно поселище. Бързо обаче, новиятъ градъ станалъ престононаследенъ градъ на българскитѣ владетели, — царе и патриарси, разраства се и приема единъ гиздавъ образъ на столица, опасана съ зидове, заобиколена съ зжбати кули и крепости, съ бележити сгради и постройки, кръстосана околоръстъ съ пжтища. Тия голи стени и сипеи, канари, урви и скали, описани отъ завоитѣ на Янтра, на които е вилъ разположенъ настрѣхналъ съ каменни стени, кре

1) Виж. Н. Л. Каранешевъ — „История на общежителния манастирь „Св. Преображение Господне“.